

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za diake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nehvaležnost nemške ustavoverne stranke.

Naglašali smo uže večkrat, kako črni nehvaležni so naši nemškutarski in nemški ustavoverci. Oni, ki se imajo samo vladi zahvaliti, da so, ali da eksistirajo, zdaj vladi povsod polena pred noge mečejo. Tako so se na pr. še naši nemškutarski v Ljubljani v kazini javno zbrali pod predsedstvom penzioniranega svetovalca, župana Laschana, in pod asistenco aktivnega vodje ustavoverne stranke gospoda Schöppla, ter gospoda viteza Kalteneggerja, in si upali vladi grajo ali „missbilligung“ izreči zaradi okupacije Bosne, in zaradi politike, od cesarja odobrene. To moramo naglašati za to, ker se še zdaj nijmo načudili, kako je to, da naši kazinski nemškutari smejo „grajati“ in

To nehvaležnost nemškutarjev in nemških ustavovercev svojim dobrotnikom smo konstatirali oni dan, ko so odstopajočemu knezu Auerspergu brce delili. In danes beremo zopet nov dokaz nemško ustavoverne nehvaležnosti v organu štajerskih Nemcev in nemškutarjev, v graški „Tagespostu“ od četrtega. Ta list govori o velikih posestnikih na Češkem, in piše o njih na konci dolžnega družega uvodnega članka, v katerem se dokazuje, da nemško-ustavoverni velikoposestniki nimajo nobenega političnega in narodnega prepričanja, od besede do besede tako le: „Kar se tiče koncem ustavovernega plemstva na Češkem, razvijalo je ono le tačas večjo delavnost, kadar je šlo za njegove osobne in materialne dobičke.“

Tako tedaj ustavoverna stranka v odličnem organu ustavovernim velikim posestnikom največjo politično razžalitev v lice bruhne, onemu istemu velikemu posestvu iz Češkega, katero je jedino pomoglo ustavovernej stranki do večine in do vladanja, in sicer vselej: pod Šmerlingom, pod Giskro in pod Auerspergom. Brez glasov velikih posestnikov iz Češkega bi se ne bile nikdar direktne volitve uvesti mogle, bi bila ustavoverna stranka uže davno razpadla. A v zahvalo za vse dobrote in za asistenco svojo, ne zna ustavoverna stranka družega, nego insultirati svoje velike posestnike iz Češkega!

To se razumeje, da vsega tega ne zabljujemo iz uzroka kacega obžalovanja. Bog nas varuj! Še veseli nas, da take grde lastnosti nemške ustavoverne stranke na beli dan prihajajo, in konstatiramo jih zato, da se glas o njih v očigled novih volitev čem bolj je mogoče mej ljudi razširi.

Hrvati in Magjari

so dan denes, v času ideje narodnosti, kakor ogenj in voda, to je enkrat gotova istina, in

je naturalna stvar. Če si mej seboj v zborih in spisih dobrikajo ali komplimente delajo, o skupnih interesih govoré, godi se to samo iz političnosti in diplomatčnosti, a nije nikdar istina in biti ne more. To je gotovo, naj se potlej reče kar se hoče. Magjari so — kakor je Palacky rekel — trn v slovanskem mesu; torej o prijateljstvu z njimi nij lahko v istini govoriti od slovanske strani. Najbolj odkritosrčno mej Magjari govoré skrajni levičarji ogerskega zbora, in ti so tudi naravnost to isto sami povedali, jasno izrekli zopet te dni, kaj Magjar sodi o Hrvatstvu, tako, da se kar čudimo, če se to ne umé povsod tako, kakor je v istini umeti potreba.

Dne 3. t. m. je namreč predložil ogerski finančni minister grof Szapary peštanskemu zboru proračun za hrvatsko avtonomno upravo. Ta svota, kakor jo je ustanovil finančni odbor, iznaša 3,056 498 gld. Magjar Daniel Iranyi je takoj poprijel besedo, in povedal Hrvatstvu, da ne želi, da bi se od Ogorske odcepili, akoprav imajo Magjari dosti povoda, da bi se Hrvatstvu hudovali. Magjari, da Hrvatstvu vsi povodi, nego imajo dohodkov, in da jo morajo Magjari vzdrževati. Govornik je dejal, da mu je znano, da „takozvana“ narodna hrvatska stranka goji jugoslovansko idejo, katere uresničenje se bo pa dalo laglje ovirati, ako je Hrvatska z Magjarsko sklopljena, nego če se od nje loči.

Iz vsega Iranyijevega govora se čuti to, da kljubu vsemu laskanju Hrvatstvu jim on ne more odpustiti, ker so Slovani — kolikor so.

Na to vstane zmirom vladni Hrvat Živković, sekcijški šef hrvatske vlade, in tudi sam ovrže natolcevanje Iranyijevo s tem, da nekako izjavi, da želje Hrvatstva nijso nikdar dalje segale, nego jim Magjari dopuščajo. ...

Magjar Bela Lukacs predlaga, naj se predlog finančnega ministra izroči finančnemu odboru.

Emerich Szalay oglasi se in pravi, da ko ne bi bilo Hrvatske, bi Magjari imeli uže svojo samostojno colnino. Ta njegova opazka mu je naklonila sicer navidezen opomin od predsednika, a Szalay je še nadaljeval: Hrvatstvu so bili zmirom orodje kamarili. Ali je mogoče ogenj in vodo združiti? Živković pravi, da skrajna levica nij sposobna za vladu. Ali takova trditev mora se dokazati. Mi se uklanjamo zakonom, kadar postanejo zakoni, ali delamo, da se premené, in ako dosežemo neodvisnost, onda bo i Hrvatska dosegla svojo. Nas loči od Hrvatstva njih prijateljstvo do Rusije, ker oni govoré drugače tukaj, drugače v Zagrebu. On ima rajši odkrite neprijatelje, zato ometa preliminar za Hrvatsko.

To, kakor je Szalay govoril, je pravi izraz magjarske ljubeznjivosti, in tako mislijo vsi

Magjari, naj se to mišljenje od posamnih magjarskih poslancev v ogerskem saboru še tako prikriva.

Mavro Jokay, magjarski pesnik in pisatelj, trudil se je — diplomatičen kakor Živković — v svojem govoru „slab vtis“ izbrisati, kateri je moral v hrvatskih poslancih vendar le vzbuditi govor Szalayjev. Dejal je, da ga jako veseli, in da je za Magjarsko sreča, „da je ob njihovej meji razen naroda poljskega še drugi slavjanski (!) živeli, ki toliko s svojo samostalno razvito narodnostjo, svojo književnostjo, koliko tudi radi svoje različne vere stoji kot naravni neprijatelj ónega občnega navala, ki je poznat pod imenom ruske propagande, in kot naš (magjarski!) naravni zaveznik. Jaz hrvatskega narola ne morem smatrati za neprijatelja in verujem, ka pride čas, ko bode na Ogorskem magjarska narodnost le s svojo kulturo (!) gospodovala nad položajem, nad kojim gospoduje zdaj samo s svojimi zakoni. Jaz iz svojega stališča moram iz prepričanja odbiti vsako rivalnost in tekmovalstvo, a osobito imin podpiratelj ruske despotije.“

Torej tako zagovarja Magjar Hrvatstvo. Je-li bi to trebalo, ko bi hrvatski poslanci vedno zastopali svoje slovansko stališče? Gotovo ne.

Nasi slovanski čitatelji in — upamo da — tudi večina hrvatskega narodnega občinstva čuti, da je Jokajeva hvala Hrvatstvu večji insult nam vsem, posebe pa še Hrvatstvu, nego pa odkrito psovanje Szalayjev.

Kakošnega društva nam Slovencem se treba?

[Izv. dopis.]

Vem, da marsikoji čitatelj pri tem naslovu z glavo nevoljen zmaje, ko uže naprej čuti, da bodem novo društvo nasvetoval, in si po pravici misli, da imamo Slovenci uže itak skoro preveliko društev. — Za pospeševanje omikanega družabnega življenja mej Slovenci, za izobraževanje z čitanjem imamo še precejšnje število narodnih bralnih društev in „čitalnic“, za književnost našo imamo vrlo „družbo sv. Mohora“ in „Sl. Matico“, za gosenje dramatike „Dramatično društvo“, za glasbo „Glasbeno Matico“ itd. Poleg vseh teh društev nasvetoval bi jaz še drugo društvo, katero ne bi bilo težko održevati in katero se mi vsaki dan potrebnejše zdi. Znano je vsemu svetu, da se v poslednjih letih nemščina z vso močjo tudi v ljudske šole vriva; da vsled tega pravo učenje in izobraževanje veliko škodo trpi, da se materinskemu jeziku krivica dela; na to se pa ne ozira dosti; vsaj se z nemškim učenjem ravno oni „visoki politični namen“ doseči hoče. Takov nemški poduk v naših šolah in

takov polunemški duh v njih bode imel z ozirom na našo narodnost in narodno omiko ta gluh nasledek, da bode mlad naraščaj le malo veselja imel do slovenske knjige, in se ne bode dosti trudil, da bi mu duševna hrana v svojem materinskem jeziku v roko prišla. — Vesel bodem, ako se to moje prorokovanje ne bo izpolnilo. Pa kaj bomo gledali v bodočnost, opazujmo rajše sedanost. Ali naš kmet-ski in drugi priprosti ljud dovolj čita naše novine, naše knjige? Pozitivno odgovoriti na to pitanje je prav težko, ali toliko pa lahko rečemo, da bi se utegnili še mnogo več z našo knjigo baviti, in da se bode moral naš narod še več učiti iz naših knjig in novin, da se bo tako zavedal svoje narodnosti, da ga tujec izneveriti ne bo mogel. Zakaj se v dovoljnej meri pri nas ne čita? Knjiga, časopis stane gotovih novcev, in teh naš prosti ljud nema, vsaj za knjige in časopise denarja nema, in za to blagó jih radi tega ne potrosi, ker mu ne pozna njegove notranje vrednosti. Je sicer tudi res, da je marsikatera knjiga za našega kmeta predraga, zlasti pa velja to o naših časopisih. Jediní „Slovenski Gospodar“ v Mariboru ima pravo ceno (3 gold. na leto, pa izhaja vsaki teden) za naše ljudstvo, zato pa ima tudi toliko naročnikov. Kakor je treba mlademu otroku jed ponujati, da začne jesti, tako je treba tudi našemu kmetu knjigo ponujati, da začne po malem čitati. „Slast dobi človek mej jedjo“, je znan nemšk pregovor, in velja posebno v tem slučaju. Zato ravna mnogo slovenskih domoljubov takó, da svoje časopise in knjige ljudem brezplačno posojajo in podarjujejo. Na takov način se pa kmet ali rokodelc tako privadi na čitanje, da si sam knjigo ali novine iz lastnih novcev naroči. Pisatelj teh vrstic je to sam pri mnogih ravnanjih „večkrat“ opesajal, in kakor sem bil jaz uže v zadregi, s čim bi svojim neplačujočim naročnikom vstregel, tako se je morebiti tudi drugim uže zgodilo. Nasprotno so pa zopet taki domoljubi, kateri imajo sicer obilo knjig in časopisov za tako razpolaganje, pa nemajo prilike ali časa, ali pa jim tudi stan (uradniški) ne dopušča, da bi se s takim brezplačnim razdeljevanjem knjig in časopisov bavili.

Zato bi jaz nasvetoval osnovanje slovenskega društva za brezplačno razširjevanje domačih naših knjig. Tako društvo ne bi bilo „unicum“ v Evropi; Nemci imajo taka društva pod imenom „Flugschriftenverein“, Poljaki na Pruskem izdajajo svoje poljske šolske knjige za uboge otroke svoje narodnosti, kateri v šoli besede materinske ne čujejo. Delavnost takega društva pri nas bi obsegala: nabiranje društvenine, darov v denarji, knjigah in časopisih ter brezplačno razpošiljanje po vseh kotih slovenske domovine. Pri ugodnem stanju naj bi se tudi knjige, časopisi kupovali ali pa celo tudi zalagali. Društveniki naj bi bili delajoči, kateri pomagajo glavnemu odboru (n. pr. v Ljubljani) knjige razširjevati, in podpirajoči, kateri z novci ali knjigami pripomogajo. Društvenina naj bi znašala samo 10 kr. na leto, da bi se moglo prav veliko udov nabrati in se ne naložilo novega narodnega davka. Po vseh kotih Slovenije naj bi imelo društvo poverjenike ali delajoče uče, n. pr. duhovnike, učitelje, župane. Tem naj bi glavni odbor pošiljal na svoje stroške bralno blago. Kadar ga ta dobi v roke, naj bi se javno ljudstvu naznanilo: Dobili smo brezplačno knjige in časopise, kdor

jih želi čitati, naj se oglasi pri poverjeniku N. N. — V mojem predlogu je marsikaj smešnega, toda nam Slovencem je treba premišljevali in premišljevali, kako si bomo svoj narodni obstanek zagotovili.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. marca.

Predvčeranjem je avstrijska delegacija glasovala za naknadni kredit za diplomatične zastope v Rumuniji, Srbiji in Črnej gori. — Oisek njen je sprejel resolucijo, po kateri se óni denar, ki se je namenil za okupacijo Bosne, ne sme obrniti za administracijo in za stavbe v Bosni. Drug ustavoveren nasvet Sturmov, naj se za stavbe in administracijo sploh nič ne dovoli, je padel. Minister Hofman je rekel, da komisija za Bosno še obstoji na Dunaju.

Ogerski „Pest. Lloyd“, ki včasih služi Andrassyju, prinaša 5. marca članek, v katerem ostro prijemlje vojnega ministra, češ, da v delegacijah nij resnice govoril, ker je v Bosni bilo 166 000 ne pa samo 145 000 mož v ognji. List pravi, da višji krogi nijso dovolj podučeni, da je najvišje vojno vodstvo zmešano, kar je vse vznemirjevalno za našo vojaško bodočnost, če pride do evropske vojne.

Vnanje države.

Dne 4. t. m. je polkovnik Thömel izročil črnogorskemu knezu svoja pisma, ki ga poverjujejo za avstrijskega ministerskega rezidenta v Cetinju. Thömel je v svojem odgovoru naglasil, da mu je od svojega cesarja naloženo, izraziti, da avstrijski cesar veliko važnost poklada na prijateljstvo s črnogorskim knezom. Knez se je zahvalil in zagotavljal, da bode skrbel, da prijateljske razmere mej Črnogoro in Avstrijo trajne ostanejo.

Iz **Pariza** se javlja: Na borzi je razširjena govorica, da je tudi minister Waddington dal ostavko (demisijo). Potem bi na

Najnovejši telegram poroča: Dasiravno so ministri izrekli, da nijso za to, da bi se délo ono ministerstvo, ki je vladalo po 16. maji (Fortou-Broglie) v zatožno stanje, vendar je odsek sklenil z 21 glasi proti 7, nasvetovati, naj se denó na obtožbo. To utegne novo krizo roditi.

Iz **Afganistana** se poročajo novi boji, ne pa pogajanje za mir. V bitvi pri Kaš Guntu je angleški 3. polk Scindia-jezdci močno trpel. Major Reynolds in 16 jezdecev je mrtvih, dosti ranjenih.

Nemška državna zbornica je 7. marca v drugem branji zavrgla Bismarkovo postavlo o kaznovanju poslancev za njih govore v zbornici. Ali sprejela je Staufenbergov nasvet, naj posebna komisija preišče, da li je treba opravičnik zbornice premeniti. Tu more skozi duri ven vrženi vrag nazaj zlesti skozi okno.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj od c. kr. drž. pravdnika **konfisciran** zaradi prvega članka, ki govori o trpljenju slovenske mladine na srednjih šolah, dopis iz Celja.

— (Ljubljanski mestni zbor) je imel v četrtek sejo. Poročilo personalne sekcije poroča, da imajo po štatutu letos izstopiti iz III. razreda gg. mestni odborniki: Horak, Jurčič in Klun; v II. Leskovic, Schöppl in Keesbacher; v I. Mahr, Suppan-tschitsch, Schrey, Suppan. Volitve bodo za III. razred 15. aprila, za II razred 16. aprila, in za I. razred 17. aprila. Volilne komisije bode župan sam sestavil. Več poročil finančne sekcije se brez debate sprejme. G. Regali utemelji svoj predlog, naj bi se poslala peticija do državnega zbora za uvedanje postave proti

oderuhom. Ali ker je ta zdanji državni zbor uže tako na zadnjem izdihljaji in tudi od njega nij nič upati, ker dalje tudi definitivnega ministerstva nij. — bode govornik svoj nasvet kasneje spet stavil, kadar bodo nove volitve za državni zbor izvršene in druga definitivna vlada na krmilu. — G. Potočnik stavi predlog, naj bi se imenik volilcev tiskal, in mej volilce razdelil, ali nemška večina je zoper ta predlog. — Gosp. Goršič prosi župana, naj poskrbi, da se bodo naredili odtoki za odcejanje vode iz ulice blizu trnovske cerkve. G. Regali pa še opozorja, da je v Ljubljani čedalje več tujih beratev, ki ljudi po hišah nadlegujejo. Župan obljubi v obeh slučajih, da bode kar more storil.

— (Poskušanje samo umor.) Predvčeranjem o poludne je skočil v tukajšnjem kofizeji z drugega nadstropja skozi okno na tlak Janez Luksenbauer, poprej baje v službi pri Kozlerji, ker nij imel kaj živeti in službe nij mogel dobiti. Bil je ves pretrt prenesen v deželno bolnico, a umrl uže popoldne.

— (Nemškutarski pedagogi v Mariboru.) Pred mariborsko c. kr. okrajno sodnijo sta stala 5. marca dva mariborska šolnika: dr. Anton Elšnik (ali Elschnigg), vodja učiteljske pripravnice, in pa Alojz Habijanč (Habianitsch), vodja dekliske šole, oba huda nemškutarja, da si rojena Slovenca. Prvi je drugega tožil pri sodniji, da ga je v njegovej kanceliji kľofutal in tepel. Ali priče (mariborski župan, podžupan in dr.) so dokazovale, da direktorju Elšniku nij nič kaj verjeti, ker on rad iz osobne intrigantnosti druge ljudi preganja, in da je tudi direktorja Habijanč takó preganjal, ker ta nij njegove hčerke več kot pomočne učiteljice potrebovali hotel. Sodnija je Habijanča in priče uže varjela, nego Elšniku, pa zato Elšnika odbila in odvrnila z njegovo tožbo. Cel Maribor je bil s tem razsodilom prav zadovoljen. C. kr. deželni namestnik pa je pisal sodniji, naj se mu izročé vsi akti te „pedagogične“ pravde, da se bode proti Elšniku disciplinarno postopalo. S tem je menda izrečeno njegovo prisilno penzjoniranje. To posnemljemo po „Gr. Tagespost“, pa se čudimo, da nam izmej mariborskih rodoljubov nij nihče nič o vsem tem poročal.

— (Živinsko kugo imamo zopet na meji!) Kranjska deželna vlada razglasa včeraj, da se je živinska kuga zopet pokazala v hrvatskeji vasi Hrnetiču poleg Karlovca. Zatorej je ukazano, da se naša meja na Hrvatsko zapre za vso živino, za odpadke in kožo, za seno in slamo. Tudi ljudem iz okuženih krajev nij dovoljen prestop na Kranjsko. Dolenjci pazite, da ne zanesete pošast k sebi!

— (Strel na sv. Kriščevo razpelo.) Tukajšnji cerkveni list je bil óni teden prinesel novico, da je neki lovec na ljubljanskem močvirji, na izanskej cesti, raztretil razpelo ali Kriščevo podobo, ki stoji tam ob cesti. Ta vest, od ónega lista v svetem ognji komentirana in mej ljudi potlej širjena, je vzbudila tako veliko razdraženje, da bi morda ne bilo varno ljubljanskim lovcem s puško hoditi na kmete v tej okolici. Zato tudi mi bilježimo, da „Zgodnja Danica“ predvčeranjem sama to svoje poročilo preklicuje v dopisu z Iga, v katerem se pravi, da je sicer res, da je našel neki Janez Kikelj, iz Ižanske Loke hiš. štev. 11, na svojem svetu poleg ceste, ki drži iz Ljubljane na izanski svet, obstreljeno Kriščevo podobo s štetlji. Ali „Danica“ dopis-

nik pravi dalje: „Preskrbel sem si podobo križanega Jezusa obstreljeno. in sem takoj na prvi pogled videl, da nij hudobrež strelil na podobo, temuč, da je lovec zelo od daleč po nesreči zadel podobo. Ta podoba je iz mehkega lesa in uže zelo stara, in posebno glava je zelo razpokana. Ko bi bil streljal na podobo, bi bil strelil od blizu. in podoba bi bila vsa zdrobljena in vsa preluknjana. Ako bi bila svinčena zrna padla iz puške le 30 korakov daleč, bi bila vkup ostala in bi se bila komaj za jeden pladenj razširila; v resnici so pa tako raztresena, da njih krog meri po čez gotovo 30 palcev; to kaže, da je bil strelec daleč od te svete podobe, morebiti več kakor 200 korakov, tudi 300 korakov. Da je daleč stal od te sv. podobe, kaže tudi to, ker so se svinčena zrna le malo vrnila v stari in prepereli mehki les; jedno zrno je celo odletelo ali odpadlo, ker je s tako slabo močjo priletelo, da se nij moglo v tem mehkiem lesu obitičati. Ako pa je gotovo, da je ta strelec daleč stal od te sv. podobe, je gotovo stal na močvirji, a nikakor ne na cesti; prej ko ne je ptiče streljal, in še morebiti videl nij sv. podobe, ker bila je daleč od njega; znabiti da je ptiča ustrelil, pri tem pa tudi po nesreči zadel podobo, in še vedel nij za to.“

— (V Kranji) je 6. marca mestni odbor volil narodnega deželnega poslanca, apotekarja Karla Šavnika za župana; za svetovalce so bili voljeni gg.: Fr. Dolenc, Tomaž Pavšler in Janez Marenčič. Zvečer je šla godba po mestu.

— (Ljubljana) g. Heinrich Penn je dobil od cesarja zlato medaljo za svoj li storični drama „Mara“.

— (Imenovanje.) Okrajni sodnik v Mariboru na levem bregu Drave Alojz Čeh (Tšech) je imenovan za deželne sodnije svetovalca v Ljubljani. — Za okrajnega sodnika v Šoštanj je imenovan celjski sodnijski adjunkt Anton pl. Wurmser.

— (Odlikovanje.) Polkovnik v generalštabnem koru Alfred Valenčič (Valentsits) rodod Notranjec, je dobil zaradi svojih zaslug pri okupaciji Bosne orden železne krone 3. reda.

— (Naš rojak) g. polkovni zdravnik dr. Franc Ljubič je premeščen k 12. huzarskemu polku.

— (Tržaški volilci III. in IV. okraja) Denes popoldne po božjej službi bode v dvorani rojanske čitalnice volilni shod za III. in IV. okraj; udeležite se v mnogobrojnem številu shoda, da se postavi kandidat za prihodnje volitve. Barkovljani iz Grete in Rojanci, Verdelci, Kolonci in Škorkljani, pridite v obilici k shodu, pokažite, da znate svojega naroda interese varovati, da ste zreli v politiki, da si zberete domačina a ne kakega tujca, ki ne uméje našega jezika in ne pozna naših potreb. Zjedinjeni in složni ne poslušajte sladkih obljub nasprotnikov, izberite si moža, ki bo čast delal vašemu okraju.

— (V Gorico) je prišel predvčeranjem francoski prestolni pretendent princ Henrik Bourbon.

— (Dva ministra v Gorici.) Goriska „Soča“ piše: Ponedeljek zvečer se je pripeljal sém z vlakom prišedši iz Trsta minister trgovstva Chlumezky. Njegova soproga stanuje uže nekoliko časa v Gorici. Tudi finančni minister baron Pretis biva te dni med nami. Dobro sta jo zadela; saj si nij misliti lepšega vremena, kakor nam ga je marcij pri-

nesel — po skoro petih mesecih neprestanega deževanja. Manjši začnajo cvesti, pa tudi po osončnih grivah se oživlja narava. — (Tudi v Ljubljani smo imeli zadnje štiri dni prav lepe soladne. Ur.)

— (Iz Bosne) se nam poroča, da je imenovan za kajmakama ali krajnega poveljnika v Banjaluki, kjer je uže več Slovencev naseljenih v trgovini, kapitan Fudurovič od 27. polka, v Mostaru stotnik Miloš Todorovič od 70. petervardinskega polka, v Sarajevu pa neki major; vsi trije so Hrvati. Neslovan se nobeden več v službo ne jemlje.

— (Mariborski okrajni zastop) je imel 5. t. m. sejo, v kateri se je sprejel proračun za to leto. Ta okrajni zastop, v katerem gospodari uže toliko let glasoviti penz stotnik Seidl (kateri je sam sebi uže vse zagospodaril in z Brandstetterjem menjice izdaril), ima dohodkov 7296 gold., a stroškov 29 704 gold. — torej 22.407 gold. pomani kljaja ali deficita. Od kod se bode ta pokrili? Iz novih davkov priklade 10 percentne.

— (Hudič pred hlevom.) Iz ljubljanske okolice se nam piše 7. marca: Sinoči okolo 9 ure pride nek možiček, kateri sicer nij na slabem glasu, nekoliko vinjen domov. Pred hišo pa začne upiti in razgrajati, kar je sosed hitro na noge spravilo in veliko radovednežev privabilo, kateri so se pa dobrovoljnemu možu le smijali. Na to pride tudi neki gospod, kateri je skošal vzburljenca potolažiti in odvrtiti ga od preklinjevanja, rekoč: „Nikar se ne jeziti in paklenščeka dražiti; ker je ravno post, sveto leto in pa še kvaterni teden, bi se utegnulo pripetiti, da se res prikaže.“ A mož ga zavrne: „Nič ne dé, in če tudi kvaterni hudič pride, imam dosti koraže in se ga nič ne bojim.“ Mej tem pa prav po naključju neki črn dimnikar mej radovedneže pride, kateri je bil tudi židane volje in še bolj s sajami namazan kakor po navadi. Da bi tudi on kaj pripomogel in gledalcem več smeha pripravil, prevzame brž improvizirano rolo hudiča, stopi proti „korajznemu“ možu in vzdigne na dolgem dratu natakno omčlo ter neznano renči. Tolažnik dimnikarja zapazivši, hitro odstopi, „korajzni“ mož pa z nenavadno urnostjo skoči v hlev, se notri zapre, ter tako močno vrata tišči in Boga pa mater božjo na pomoč kliče, da je moral poprej hudič odjenjati, kakor on. Koliko smeha je to mej gledalci vzbudilo, to si lahko vsak misli.

— (Za pevce.) Iz Gorice se nam piše: „Slavjanka“, mazurka, uglasbil Srečko Carli in za glasovir uredil Anton Hribar, je prišla ravno kar v čednem kamnotisku na svetlo in se dobiva pri g. Hribarju v Gorici po 20 kr. vsak iztis. Kdor pozna prelepi mešani zbor „Jaz nijsem Taljanka“, se bo gotovo rad naročil na „Slavjanko“. — Tudi „Slovenka“, katero je uglasbil g. Anton Hribar za mešan zbor ali za glasovir, dobiva se pri g. sklada telju po znižanej ceni 20 kr., dokler je še kaj iztisov.

Razne vesti.

* (Kraljev morilec.) V Neapolji se je 5. t. m. začela pravda zoper ónega delavca Passanante, ki je hotel italijanskega kralja umoriti. Passanante se ni ne kesal in se kaže kot apostelj svobode, in mirno pričakuje, da bo na smrt obsojen. — Kakor najnovejši telegram 7. t. m. poroča, rekli so italijanski porotniki v pravdi Passanante „kriv“, in nijso pripustili nobenega olajšalnega uzroka.

Passanante je bil potlej na smrt obsojen.

* (Iz Blajberga) na Koroškem poroča fajmošter g. Kališnik dunajskemu fajmoštru: Pustni vtorek je snežni plaz z Dobrača na Blajberg zvalil se. Plaz je bil 180 metrov širok in 12 metrov visok. Škode je 24.000 gl. kar je poslopij posutih, a 50.000 v gozdih. 39 oseb je mrtvih, 10 hiš podrtilih in 7 okkodovanih. „Tu je strašna beda, prosimo pomoči.“

* (Naša cesarica) prebiva zdaj na Irskem, na gradu Sumerhill House, v grofiji Meath, pri lordu Langfordu, kjer je na lovu na jelene, kateri se proganjajo tam na konjih. Cesarica sama je baje strastna prijateljica lova sploh, posebno lova jež na brzonoge jelene.

* (Čuden testament) je naredil nek duhoven v Soloturnu v Švajci. On je namreč svoje malo premoženje zapustil trem mogotcem na svetu: papežu, cesarju avstrijskemu in cesarju braziljanskemu. Oba cesarja sta se odpovedala, da nečeta njima namenjenega dedeža, temuč naj se dá testatorjevim sorodnikom. Papež pa nij še odgovoril, kakor poročajo novine. Zatorej mu je soloturnska sodnja pečat poslala, naj pride povedat, ali sprejme volilo v testamentu ali ne. Najbrž ga ne bode v Švajco zaradi tega.

* (Umor in samoumor.) Pustni vtorek je v Magyar-Bölkény kmet-ki fant M hael Zsigmond šel s svojo ljubico Julijo Borsos na ples. Po plesu je dejal, naj gre ona z njim na njegov dom, in ko sta tja prišla, prerezal jej je Zsigmond vrat s koso. Na to je še sam sebe večkrat ranil, ker pa rane nijso bile smrtonosne, — obesil se je. Uzrok temu činu je bil ta, ker mu njegovi starši nijso pustili, da bi Julijo Borsos vzel za ženo.

* (Podgane snedle.) „O leskij Vjestnik“ sledeči dogodjaj pripoveduje: Dne 26. februarja je šel delavec Jegor Stepčenko iz Odese za rana v jutro na svoje navadno delo, doma pak je pustil svojo mater, bolno takó, da se nij mogla iz postelje nikamor ganiti. Vrnivši se zvečer domov, stopi k postelji svoje matere in jo vpraša, kako da se uže počuti. Bolnica ničesa ne odgovori; vpraša glasneje, vse zastonj. Misleč, da mati spi, stopi bliže k postelji, nagne se čez njo, a strahovit prizor pokaže se njegovim očem: mati nij imela več obraza. Oči, nos, spodnje čeljusti do jezika, — vse so podgane požrle.

Poslano.

Izvrstno ugodni razsodi véde in priporočevalni atesti o koristi Bergerjevih izdelkov od smole pri vseh bólih na pljučah in v vratu, od katerih smo uže mnogo v tem listu jih priobčili, oproščajo nas, da nam nij potreba na dolgo in široko priporočevati teh izkušnih izdelkov. Vsem ónim, ki čéjo izvrstno uplivajoče zdravljenje z izdelki od smole uporabljavati, ne moremo dosti svetovati, naj rabijo jedino le Bergerjeve izdelke od smole, in v lekarnah jasno le te zahtevajo.

Jeden flakón Bergerjevih kapsljev od smole stane 1 gld., jedna puška od kositara z Bergerjevimi pastilami od smole 50 kr. Sednje so lahko prebavljive, in koristijo vsakemu.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. J. Sivobodu, lekarnarju. (63-2)

8. marca.

(izvirno nagrađeno po štito.)

notni dr. dolg v bankovcih	63 gld.	40 kr.
notni dr. dolg v srebru	63	90
zlata renta	76	15
860 dr. posojilo	116	10
Akcije narodne banke	791	—
Kreditne akcijske	231	—
London	116	75
srebro	—	—
Napol.	9	29 1/2
C. kr. cekini	5	54
Državne marke	57	35

Tržne cene

v Ljubljani 8. marca t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 50 kr.; — rož 4 gld. 55 kr.; — ječmen 4 gld. 39 kr.; — oves 2 gld. 75 kr.; — ajda 4 gld. 39 kr.; — prosó 4 gld. 39 kr.; — kornuza 4 gld. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 7 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 76 kr.; — špoh trišon — gl. 54 kr.; — špoh pivojon — gl. 70 kr.; — jajce po 12 1/2 kr.; — mleka liter 7 kr.; — govedina kilogram 54 kr.; — telečnine 50 kr.; — svinjske mesa 48 kr.; — sosa 100 kilogramov 1 gld. 87 kr.; — slane 1 gold. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Tužci.

7. marca:

Pri Slonu: Mazek, Lavrič iz Oslice. — Polak iz Dunaja. — pl. Garzaroli iz Senožeč.
Pri bavarskem dvoru: Speranzon iz Trebiza.

Bolečine v zobéh vsake vrste

ozdravijo se brzo in gotovo s pravo dr. Popp-ovo anaterinino vodo za usta, kar sledeče vrstice z nova svedoč jo:

Gospodu dr. J. G. Popp-u,

c. kr. dvornemu zdravniku za zobé na Dunaju, Stadt, Bognergasse št. 2.

Dolžnega se čutim, da vam poročam o vaši slavnostni anaterinini vodi za usta, kajti ona je vse moje nadeje preklosila.

Uporabljeno anaterinino vodo za usta zadostuje, da umori najhujše bolečine v zobéh, in da se več ne povrnejo.

V korist trpečega človeštva priporočam anaterinino ustno vodo dozdaj kot najboljšo zoper vse muke v zobéh in ustih.

Pooblaščenjem vas, da te vrstice po svoji volji porabite, ter ostajem z visokim štovanjem

Dr. Romualdo Bellich, m. p.
V Trstu, 18. marca 1872. (40—1)

Zaloga imajo v Ljubljani, vse lekarne kakor tudi gg. Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmitt, V. Petrič, L. Pirkar, P. Lasnik, Terček in Nekrep; v Postojni: J. Kupferschmidt; v Škofji Loki: C. Fabiani; v Kočevju: J. Braune; na Krškem: F. Bömches; v Idriji: J. Warta; v Kranju: K. Šavnik; v Litiji: M. Mühlenzel, lekar; v Metliki: M. Matterjevi nasledniki; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergmann; v Radovljici: A. Roblek; v Kamniku: J. Močnik; v Črnomlju: J. Blazek; v Vipavi: A. Deperis.

Gostilna

„pri pivnem vrelcu“

(Bierquelle)

v Ljubljani,

tik Valvazorjeve kavarne, vhod za vodo na Francevem obrežju (za zidom) št. 9, in iz špitalskih ulic v Šrajerjevi hiši.

Najboljše graško marcno pivo iz pivovarne Schreinerjeve, dobro vino, namizno in v buteljah, okusno kosilo v prijazni na novo opravljeni gostilni ali na dom jemano, zajuterk, zvečer raznih jedil na izbér, vse to po najnižji ceni in ob najskrbnejši postrežbi.

Postne dni so pripravljena postna jedila. (76—1)

Marke Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes
Die Regenmäntel
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zellstoffe
der k. k. pr. Fabrik
von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(195—188)

Služba zdravnika

v Šmarji pri Jelšah, z letno plačo 500 goldinarjev, se s tem razpisuje.

Prosilci naj blagovolé svoje prošnje v 4 tednih pri okrajnem zastopništvu šmarijskem (Bezirksvertretung St. Marein bei Er-lachstein) vložiti. (72—2)

Okrajni zastop v Šmarji,
dné 26. februarja 1879.

V najem se vzame hiša

v trgu ali v veliki farnej vasi, pripravno za štacuno in krmo s potrebnimi kletmi in magacini na Kranjskem ali Štajerskem. (73—2)

Ponudbe naj se pošiljajo administraciji „Slovenskega Naroda“ pod „št. 3379“ do konca t. m.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkeji ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

V „Narodne tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici.
8° 9 pol. Cena 30 kr.

P. T.

Naznanilo

odpretja krojaškega poslovanja.

Udano podpisano predstojništvo ima čast uljudno naznaniti, da se je osnovala družba, in otvorila s firmo

„unija krojačev“

na kongresnem trgu št. 7, v hiši banke „Slovenije“,

krojarnico za izdelovanje obleke za gospode.

„Unija krojačev“ ima dobre poslovanske zveze, izvrstne delavske moči, ter bode za jako fino delo in najmodernejšo facono stavila le niske cene; v zalogi imela bode vedno lepo izber modernega, ter izvanjskega blaga, in se bode trudila, da bo z realno in solidno postrežbo opravičila zaupanje p. n. naročnikov.

Nadejajoč se mnogih prijaznih naročil, priporoča se z visokim spoštovanjem

(68—3)

predstojništvo „krojaške unije“.

kongresni trg št. 7 v Ljubljani.

Ustanovljeno 1858.

Na dunajske svetovne razstavi 1873 odlikovano z medaljo za napredek in v Lincu s srebrno medaljo 1875.

Kraj za naročanje vezene od zlata in cerkvenih paramentov.

Prečastitej duhovščini!

Štefan Berlyak,

meščan, izdelovalec cerkvenih paramentov,

priporočuje se za izdelovanje vseh vrst

cerkvenih del, kasul, pluvialov, baldahinov, mrtvaških prtov, oblačil za cerkvenike in ministrante, cerkvenega perila, kakor tudi duhovenske obleke, abeeskih sukenj, reverend, kosmečkov itd.

Opazka: Vezene, za katere se daje tudi tvarina, se prevzamejo za montiranje, in se bodo najskrbnejše izvršile, na vsako vprašanje se takoj odgovori. (74—1)

WIEN.

Fabrik und Niederlage: Stadt, Grünangergasse Nr. 12, vis-à-vis der Staatsschulden-Casse.

Karolina Berlyak

priporočuje se za vezanje od zlata in svile:

Kasule, baldahine, mrtvaške prte, stole, bandera, zastave za pevska in veteranska društva.

Ornati se rado sprejemajo za apliciranje.

Skoraj zastonj!

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišle velike angleške fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v zalogi ležeče blago od britanija-srebra za majheno povračilo voznine in 1/4 dela plače delavske, podarimo.

Proti vpslanju svote novcev, ali pa tudi proti povzetju pri vsakej reči določene cene le kot povračilo voznine od Angleške do Dunaja in kot neznatni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za četrti del realne vrednosti, skoraj zastonj.

6 kom. žlic za jedi od britanija-srebra, in 6 kom. enacih žlic za kavo, skupaj 12 komadov, stale so preje gld. 6, zdaj pa vseh 12 komadov skupaj gld. 1.85

6 „namiznih nožev od britanija-srebra, z angleškimi ostrinami od jekla, nadalje 6 kom. enacih vilic, skupaj 12 komadov, ki so preje veljali gld. 9, zdaj vseh 12 komadov skupaj gld. 3.10

1 zajemalce za mleko, teške kvalitete, prej gld. 3, zdaj gld. 1.70

1 „juho, najtežje vrste, od najboljšega britanija-srebra, preje gld. 4, zdaj gld. 1.10

6 podstavkov za nože od britanija-srebra, preje gld. 2, zdaj gld. 1.65

1 klesče od britanija-srebra za sladkor, preje gld. 1, zdaj gld. 1.30

Razen tega še elegantne namizne svečnike, par gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; tase, a kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; vrčki za kavo, a gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; sladkorne pušice, a gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; sladkorne sipnice, a kr. 25, 40, 75, 90, gld. 1.—; karafindolj za kis in olje, a gld. 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; pušice za surovo maslo, a kr. 75, 95, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; čaše za juho s podstavkom, a gld. 1.60, 2.50, 3.—

Neverjetno po ceni!

in za vsako gospodinjstvo posebnega priporočanja vredna je sledeča skladi, obstoječa iz 33 komadov praktičnih, ter izvrstno izdelanih stvari, narejenih iz najfinejšega britanija-srebra za neverjetno malo ceno le gld. 6.45 in sicer:

6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrenojeklenimi ostrinami.

6 „jako fini vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.

6 „teških žlic za jedi od britanija-srebra.

6 „žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvalitete.

1 maslini zajemalce za mleko od britanija-srebra.

1 teski zajemalce za juho od britanija-srebra.

6 kom. podstavkov od britanija-srebra za nože.

1 izvrstne klesče od britanija-srebra za sladkor.

33 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se garantuje.

Naj se tedaj vsakdo z naročili kolikor mogoče pohiti, ker pri tako izredni cenosti se bo kmalu vse poprodalo. (69—2)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah: General-Depot der Britannia-Silber-Fabriken: Blau & Mann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.